

ZATERDAG
2 DECEMBER
2023

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK

HELVOIRT

EERSTE ZONDAG VAN DE ADVENT

EERSTE ZONDAG
VAN DE ADVENT

THEMA:

Tastend op zoek naar het Licht

Komende vieringen Open Kerk:

Zaterdag 16 december 19.00 uur Kerstconcert
ZONDAG 24 december 19.00 uur Kerstmis
Zaterdag 13 januari 19.00 uur Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt
website: www.openkerkhelvoirt.nl

OPEN KERK

HELVOIRT

VOORAF

Orgelspel

INTREDE

Lied

- G. *Er is licht, er is donker
en het is goed.*
- K. *Licht om al wat groeit en bloeit
van harte te bewonderen;
donker om de sterren
aan de hemel te zien flonkeren.*
- G. *Er is licht, er is donker
zo is het goed.*
- G. *Er is zomer en winter
en het is goed.*
- K. *Zomer om te reizen zonder
zorgen heel de wereld rond;
winter om te rusten
met de aarde die op adem komt.*
- G. *Er is zomer en winter
zo is het goed.*

WELKOM

De hoop
is niet te geloven

het gaat je te boven
dat ze bestaat,
dat niets haar kan doven
en niets haar verslaat

haar kwijnende lichtje
door stormen geplaagd,
haar lieve gezichtje
door slagen geschaad

zal steeds weer beginnen
hoe hoog ook het puin
de grond weer ontginnen
hoe wild ook de tuin ...

Welkom u allen bij deze adventsviering, vanavond
hier, omwille van elkaar,
in Gods naam.

- G. *Er is herfst, er is lente
en het is goed.*
- K. *Herfst om los te laten
als de blaad'ren uitgeleefd en dor,
lente om weer op te staan
en zien hoe dood nieuw leven wordt.*
- G. *Er is herfst, er is lente –
zo is het goed.*
- G. *Er is spreken en zwijgen
en het is goed.*
- K. *Spreken om te zingen
van het goede wat de aarde geeft;
zwijgen om te horen
wat geheimvol in ons mensen leeft.*
- G. *Er is spreken en zwijgen
zo is het goed.*

STILTE

- V. Gij wacht op ons
totdat wij opengaan voor U.
Stem ons af op uw stem, op uw stilte.

SCHULD EN VERGEVING

- V. De duisternis die heerst
en ik niet verdrijf.
De nacht waarin mensen zijn
en ik niet zie.
Hoe ik blinden niet
bij de hand heb genomen.
De ijzige stilte die heerst
en ik niet ontdooi.
Hoe ik aan mensen
voorbij ben gegaan.
Het vertrouwen
dat wordt geschonden
en ik niet wek.
De hoop die is opgegeven
en ik niet breng.
Hoe God mij vroeg
en ik niet-thuis gaf.
- G. Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.

BEZINNING.

Woord en lied

- G. *Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten,
zuiver ons.*
- V. Rust is de bron
van nieuw idee, bezielde actie.
- G. *Helende Geest,
gij zijt als het vuur, kom dan,
vuur ons aan tot liefde,
beziel ons.*
- V. Eerbied is de ziel
van alle zorg en liefde.
- G. *Helende Geest,
Gij zijt als de dauw, kom dan,
laaf ons met uw goedheid,
vervul ons.*
- V. Stilte is de grondtoon
van elk lied, elke melodie.
- G. *Helende Geest,
gij zijt als het licht, kom dan,
wek ons tot nieuw leven,
herschep ons.*
- GEBED
- V. Als U onze ogen niet opent
ziet geen mens waar het heen moet.
- Als U ons niet begeestert
beseft geen mens wat hem bezielt.
- Als U ons niet aanspreekt
weet geen mens dat leven liefde is.
- Als we niet diep van U vervuld zijn
gelooft geen mens dat leven liefde is.
- Dat we in U mogen geloven.
volkomen op U vertrouwen.
- G. Amen

LIED

G. *De dagen gaan voorbij.*
Wat blijft is uw licht in mij
uw licht in mij
al mag het donker zijn.

Zolang wij mensen zijn
en liefde ons leidt,
licht Gij mijn leven bij,
licht Gij mijn leven bij.

LEZING UIT HET BOEK JESAJA (7:1-2.10-16)

Het gebeurde in de tijd dat Achaz koning van Juda was met als hoofdstad Jeruzalem. Tijdens zijn regering trokken twee andere vorsten, koning Resin van Aram en koning Pekach van Israël, op naar Jeruzalem. Ze belegerden de stad, maar ze slaagde er niet in haar in te nemen. Toen koning Achaz hoorde dat die twee andere koningen met elkaar samenwerkten, sloeg hem de schrik om het hart. Ook het volk was doodsbang. De koning en zijn volk beefden als bomen in de storm.

Toen moest de profeet Jesaja van God het volgende tegen Achaz gaan zeggen: 'Vraag om een teken van de ENE, uw God, een teken uit de diepte van het dodenrijk of een teken uit de hoge hemel.' Maar Achaz antwoordde: 'Nee, ik zal geen teken vragen, ik zal God niet op de proef stellen.' Toen zei Jesaja: 'Luister, God zelf zal u een teken geven, en dat teken is dat een jonge vrouw zwanger is en spoedig een zoon zal baren en ze zal hem Immanuel noemen. Boter en honing zal hij eten, totdat hij in staat is om het kwade te verwerpen en het goede te kiezen. Want voordat de jongen in staat is om het kwade te verwerpen en het goede te kiezen, zal het land van de beide koningen die u nu zoveel angst inboezemen, verwoest worden. U hoeft dus niet zo bang te zijn voor die twee.'

G. *De dagen gaan voorbij.* Lied
Wat blijft is uw licht in mij
uw licht in mij
al mag het donker zijn.

Zolang wij mensen zijn
en liefde ons leidt,
licht Gij mijn leven bij,
licht Gij mijn leven bij.

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS LUCAS (1:26-38)

Toen zond God de engel Gabriël naar de stad Nazaret in Galilea, naar een meisje dat was uitgehuwelijkt aan een man die Jozef heette, een afstammeling van David. Ze heette Maria en ze was nog maagd. Gabriël ging haar huis binnen en zei: 'Gegroet Maria, je bent begenadigd, de Levende is met je.' Ze schrok hevig bij het horen van zijn woorden en vroeg zich af wat die begroeting te betekenen had. Maar de engel zei tegen haar: 'Wees niet bang, Maria, God heeft je zijn gunst geschonken. Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet hem Jezus noemen. Hij zal een groot man worden en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God zal hem de troon van zijn vader David geven. Tot in eeuwigheid zal hij koning zijn over het volk van Jakob, en aan zijn koningschap zal geen einde komen.'

Maria vroeg aan de engel: 'Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog geen gemeenschap met een man.' De engel antwoordde: 'De heilige Geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw overdekken. Daarom zal het kind dat geboren wordt, heilig worden genoemd en Zoon van God. Luister, ook je familielid Elisabet is zwanger van een zoon, ondanks haar hoge leeftijd. Ze is nu, ook al hield men haar voor onvruchtbaar, in de zesde maand van haar zwangerschap, want voor God is niets onmogelijk.' Maria zei: 'De Levende wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.' Daarna liet de engel haar weer alleen.

G. *De dagen gaan voorbij.* Lied
Wat blijft is uw licht in mij
uw licht in mij
al mag het donker zijn.

Zolang wij mensen zijn
en liefde ons leidt,
licht Gij mijn leven bij,
licht Gij mijn leven bij.

OVERWEGING

Op de voorkant van het liturgieboekje van vandaag staat een wat raadselachtige afbeelding. Als je goed kijkt zie je een jongetje dat pleisters plakt op de

wereldbol. Dat moet ook wel want over heel de aarde lopen scheuren en kloven: tussen arm en rijk, tussen oorlogszuchtige lui en vreedstichters, tussen vervuilers en ijveraars voor een beter en schoner milieu. Hier is het een kind dat de wonden van de aarde wil helen. En dat kan, want elk kind is een belofte van een nieuw begin, een geschenk uit de hemel, dat hoge verwachtingen wekt.

Met deze afbeelding openen wij de Advent, een periode van verlangen naar anders en beter. Tastend gaan we op zoek naar licht in onze duistere wereld en we zijn bereid om onszelf om te vormen tot nieuwe mensen.

In de eerste lezing, uit het boek Jesaja, gaat het ook over een bijzonder kind, dat ter wereld komt rond 735 voor het begin van onze jaartelling, toen twee vorsten uit de buurt Jeruzalem gingen belegeren. Achaz, de koning van Juda, en zijn volk beven van angst. Maar dan komt de profeet Jesaja tegen Achaz zeggen dat er geen reden is voor wanhoop, want er komt een kentering ten goede. Om dat te bewijzen krijgt Achaz een teken. Dat teken is dat een jonge vrouw – misschien iemand uit het koninklijk hof – zwanger is en spoedig een kind zal krijgen. Dat is op zich is niets bijzonders maar wel dat de moeder haar kind Immanuel zal noemen, dat is: God-met-ons. Alleen al door zijn naam draagt dat kind de boodschap uit dat God zijn volk zal beschermen. Tegen de tijd dat dit joch het verschil heeft leren kennen tussen goed en kwaad zal het gevaar geweken zijn. De twee vijandige koningen zijn dan verdwenen van het politieke toneel. Het acute oorlogsgevaar is van de baan. Zo'n kentering ten goede, ging dat nu ook maar zo ...

Orgelspel

Een bijzonder kind heeft ook een bijzondere moeder. Daarover gaat het in het evangelie van vandaag. Maria, een jonge vrouw van eenvoudige komaf, is uitgehuwelijkt aan Jozef, maar ze wonen nog niet samen onder één dak. Juist in die tussenperiode krijgt ze van een hemelse bode, Gabriël geheten, te horen dat ze zwanger zal worden en een bijzonder kind zal krijgen, een kind dat de wonden van de wereld echt zal gaan helen.

Ook krijgt ze te horen hoe dat kan: door een mysterieus samenspel van haar en de heilige Geest en door de kracht van de Allerhoogste. Daarmee wil

gezegd zijn dat het kind van Maria ook ten volle een kind van God zal zijn, een geschenk uit de hemel. Dan geeft Maria, heel zelfbewust, haar fiat en door haar ja-woord kan dat veelbelovende kind in haar schoot gaan groeien. Haar schoot is de ruimte waar nieuw leven kan ontstaan – leven dat niet zichzelf is maar iemand anders: Jezus, die het licht is dat schijnt in de duisternis en dat door de duisternis niet kan worden weggevaagd.

Dit verhaal past heel goed bij de Advent, want de Advent valt in de donkerste tijd van het jaar, waarin het licht terrein verliest en de duisternis het lijkt te gaan winnen. Die strijd speelt ook hoog op in de wereld van nu. Alsof de brutale inval van Rusland in de soevereine staat Oekraïne nog niet genoeg was, horen we nu dag in dag uit verontrustende berichten: eerst over de terroristische aanslag op Israël en daarna over het tegengeweld in Gaza, waar vele burgers - mannen, vrouwen en kinderen – het slachtoffer van zijn. De vrede in de wereld staat nu echt op het spel ... Hoe dat verder moet? Laten we ons bemoedigen door woorden van Kris Gelaude:

*Hoe somber ook de dag
en hoe krom ook de wegen van de mensheid,
toch is er altijd hoop die kan ontkiemen.
Als wijzelf opmerkzaam blijven voor het goede,
dat waar dan ook verschijnt.
Als wij telkens deuren openhouden
voor wie onverwacht voorbijkomt.
Als wij ons zonder zekerheden
durven toe te vertrouwen aan het leven.
Verwachting leert een mens
ruimte te scheppen voor wat nog niet is.
En zelf moedergrond te worden
voor een nieuwe tijd.*

ORGELSPEL

Collecte
Brood en beker

Eerste adventskaars
ontsteken

ADVENTSLIED

K. *Rorate caeli desuper
et nubes pluant justum*
G. *Rorate caeli desuper
et nubes pluant justum*

K. *Consolamini, consolamini,
popule meus
Cito veniet salus tua
Quare moerore consumeris
Quia innovavit te dolor?*

*Salvabo te noli timere
Ego enim sum
Dominus Deus tuus,
Sanctus Israel,
redemptor tuus.*

K. *Rorate caeli desuper
et nubes pluant justum*

G. *Rorate caeli desuper
et nubes pluant justum*

*Dauwt, hemelen, uit den hoge
en regent, wolken, de Rechtvaardige.*

*Troost u, troost u, mijn volk;
want spoedig zal uw redding komen.
Waarom wordt u verteerd door smart,
waarom wordt u steeds weer door droefheid
bevangen?*

*Ik zal u bevrijden; ben niet bang.
Ik ben immers de Heer, uw God,
de heilige van Israël, uw verlosser.*

*Dauwt, hemelen, uit den hoge
en regent, wolken, de Rechtvaardige.*

V. Waarachtig en liefdevol
opragen voor God en mens –
zoals deze kaars brandend
opraakt en wegteert door
licht en warmte te geven –
dat is de diepste zin van het leven.

(naar Romano Guardini)

LIED

K. *De aarde houdt de adem in
nu en ieder jaar.
De zon mag geen verlichting brengen,
dagen korten, nachten lengen.
Alle leven mooi en goed
bij God bewaard.*

GEDACHTENIS

V. Hem herkennen
in het breken van het brood.
In het brood het leven zien
met een hart dat Liefde is –
aan wie wij ons door alles heen
mogen toevertrouwen –

om wie wij in geen graf berusten,
in geen dood ten onder gaan –

om wie wij allen gedenken
die ons dierbaar zijn
en die niet meer bij ons zijn
en die wij missen.

Samen met hun kinderen en kleinkinderen
gedenken wij Fons en Joke Baeten,
die 57 jaar geleden met elkaar getrouwd zijn,
op 30 november 1966.

Dat zij, voorbij het keerpunt van de dood,
hun voleinding hebben gevonden
bij ons aller Bron.

Nadat er een maand voor hem is gezorgd en
bij hem is gewaakt, is Johan Vermeer op
maandag 20 november, in de leeftijd van 75
jaar, in Cromvoirt overleden. Hij groeide op in
een gezin van negen kinderen en was de broer
van ons koorlid Jet. Na de middelbare school is
hij gaan werken bij een loonbedrijf. Ruim 25
jaar was hij buschauffeur bij de BBA. Hij had
een moestuin waaruit hij gul deelde aan velen,
die hem dankbaar blijven. Johan bezocht
jarenlang, altijd op dezelfde plek, de vieringen
van Open Kerk Helvoirt. Hij laat een zoon en
een schoondochter en twee kleinkinderen
achter. Het afscheid heeft plaatsgevonden op
dinsdag 28 november in crematorium
Maaslanden te Nieuwkuijk. Moge hij geborgen
zijn bij de Bron van alle leven.

Bidden wij voor allen die de weg kwijtraken
in onze wereld, die zo verward is
en zo vol is van aanhoudend oorlogsgeweld.

Wees ons nabij nu alles zo onzeker is. Geef ons
de kracht en de moed om vol te houden;
dat de wanhoop ons niet overmeestert.

Moge de Geest van wijsheid en verstand
de wereldleiders eindelijk eens bezielen
tot stappen die tot vrede leiden.

A. Er zij licht, vrede, rust.

LIED

K. *De aarde houdt de adem in.
Een diepe winterslaap
is over mens en dier gekomen.
Tijd van stil zijn, tijd van dromen.
Alle leven wordt zichzelf
en God gewaar.*

GEBED AAN TAFEL

V. Wanneer zoals nu
het leven verstilt, geen blad ritselt,
geen vogel vrijuit zingt;
wanneer alle leven
in zichzelf keert
en stil ingetogen rust –
dan is het alsof ik
niet anders kan
dan mijn oor
te luisteren leggen bij U.

Wanneer zoals nu
de nachten lengen,
de dagen korten;
wanneer zon en licht verliezen
en kou en duisternis winnen –
dan is het alsof ik
niet anders kan
dan veilig schuilen bij U.

G. *Heer, hoor ons bidden aan
de vragen van ons hart.
Wil onze pijn verstaan
in 't donker van de nacht.
Reik ons uw licht weer aan
in liefde en geloof.
Kom, wakker in ons aan
de kleine vlam van hoop.*

V. Wanneer zoals nu
geen boom vrucht draagt,
de aarde verhardt van de kou;

wanneer bomen en struiken
hun blad niet voeden
niet eens dragen kunnen –
dan is het alsof ik
diep ga beseffen
gegeven te leven uit U, mijn God.

Wanneer zoals nu
wij bij elkaar onderdak zoeken
en een thuis willen hebben;
wanneer we ons warmen aan elkaar
en dromen en zingen
van een kind, van licht en vrede –
dan is het alsof ik Jezus
U een zoon, ons een broeder
wel noemen moet.

G. *Heer, hoor ons bidden aan
om vrede en om licht;
voor wie is heengegaan
nieuw land en ruimer zicht.
Jij blies ons leven aan;
wij zijn jouw eigen vondst.
Jij blijft in ons bestaan,
Jouw adem leeft in ons.*

V. Als een kind op zijn moeder
zo vertrouwde hij op U
en ging voor de mensen
zonder voorbehoud.

In al wat hij zag
bespeurde hij uw hand,
voelde uw adem en hoorde
in klacht en lach uw medeleven.

Door kwade naam en laster heen
zag hij tot in het hart
van de mens van goede wil
en deelde met hen
brood en beker, zichzelf helemaal.

G. *Heer, hoor ons bidden aan
in hoop en vrees bijeen.
Eén is ons voorgegaan
dwars door het donker heen.
Wie in zijn spoor geleefd,
de mensen goedgedaan,
soms pijn geleden heeft,
zal uit de dood opstaan.*

V. De laatste avond van zijn leven
 brak hij het brood en at het
 met die bij hem waren.
 Hij droeg zijn beker over aan allen
 die drinken willen en maakte
 met hen een bindende afspraak:
 te zijn die hij is geweest,
 te doen wat hij heeft gedaan
 voor God en mens,
 voor de minsten het meest.

Hij bad.

*ook daar Gij, uw hand
 uw rechterhand die mij vasthoudt.*

*Uw schepping ben ik in hart en nieren,
 Gij hebt mij geweven
 in de schoot van mijn moeder.*

*Gij Eeuwige, peil nu mijn hart
 doorgrond mij,
 toets mijn verborgen gedachten.
 Ik ben toch niet op een doodlopende weg.
 Leid mij voort op de weg van uw dagen.*

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader die in de hemel zijt:
 uw naam worde geheiligd,
 uw rijk kome; uw wil geschiede
 op aarde zoals in de hemel.
 Geef ons heden ons dagelijks brood
 en vergeef ons onze schuld
 zoals ook wij aan anderen
 hun schuld vergeven.
 En leid ons niet in bekoring,
 maar verlos ons van het kwade.*

Amen.

V. Deel brood en beker
 deel met hem het leven waarin wij
 één zijn en waarvan God het hart is.

COMMUNIE

LIED

G. *Gij, Gij peilt mijn hart
 Gij doorgrondt mij,
 Gij weet mijn gaan en mijn staan.
 Gij kent mijn gedachten van verre
 mijn reizen en trekken, mijn rusten.*

*Mijn wegen, alle, zijn U bekend -
 ieder woord dat komt op mijn lippen,
 onuitgesproken nog, Gij hoort het al.
 Beklim ik de hemel, daar zijt Gij,
 daal ik af in de aarde, daar vind ik U ook.*

*Had ik vleugels van morgenrood,
 vloog ik over de verste zeeën,*

GEBEDEN

Gezegd en gezongen

V. Je hand geen vuist
 je vingers geen grijpers
 je voeten geen sluiipers
 je mond geen vuilbak.
 Kom tot jezelf
 en leef naar elkaar toe.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
 ontferm U over ons.
 Gij adem, ziel in mensen
 ontferm U over ons.*

V. Je lach nodigt uit
 je woord bemoedigt
 je zwijgen spreekt
 je hart is van goud.
 Kom tot jezelf
 en ben zoals bedoeld.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
 ontferm U over ons.
 Gij adem, ziel in mensen
 ontferm U over ons.*

V. Je schouders een steun
 je groet een welkom
 je wens een belofte
 je geweten je gids.
 Kom tot jezelf
 en spoor met God en Goed.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
 ontferm U over ons.
 Gij adem, ziel in mensen
 ontferm U over ons.*

MEDEDELING

Zo dadelijk schenken we koffie en thee en is er volop gelegenheid elkaar te ontmoeten. Intenties voor de Kerstviering op 24 december uiterlijk doorgeven op 14 december. Mag ik u nu uitnodigen te gaan staan voor de Zegenwens.

ZEGENWENS

V. *De Levende zegene en behoede u.*

*De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.*

*De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

V. In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

A. Amen.

ORGELSPEL

***

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische Werkgroep van Open Kerk, mede op basis van teksten van Peer Verhoeven. Lectoren: Inge Goossens en Patric Vlemmix. Overweging: Inge Goossens en Wim Weren. Koor onder leiding van Marcel Zagers. Organist: Jac Peeters.

LIEDKEUZE

- K 73 Er is licht, er is donker,
Marcel Zagers / Willem Vogel.
- Pi 5 Helende Geest,
Jaap Zijlstra / Willem Vogel.
- A 282 Gij licht mijn leven bij,
Marcel Zagers / Taizé
Dans nos obscurités.
- K 1 Rorate caeli,
Trad.
- K77 De aarde houdt de adem in,
Marcel Zagers / Willem Vogel.
- A 111 Heer, hoor ons bidden aan,
Cees Remmers / Willem Vogel.
- A 76 Onze Vader,
Rymski Korsakov.
- A51 Gij, Gij peilt mijn hart,
Huub Oosterhuis / Antoine Oomen.
- A 66 Gij hart, Gij bron van leven,
Peer Verhoeven / Taizé.
- A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer

ILLUSTRATIE

Inge Goossens

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS IN DE KERSTVIERING

Wij spreken in elke viering intenties uit voor overledenen. Namen voor de Kerstviering op 24 december kunt u doorgeven aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u ook andere intenties doorgeven. Graag uiterlijk op donderdag 14 december a.s.

© Open Kerk Helvoirt 2023